

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 312/2016-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. júla 2016 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka, sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED]; [REDACTED], a [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Ivanom Husárom, Vojenská 14, Košice, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 270/2008 a takto

rozhodol:

1. Základné právo [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 270/2008 porušené bolo.

2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie každému v sume po 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Košice I povinný zaplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Košice I je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 1 221,79 € (slovom tisícdvadsaťjeden eur a sedemdesiatdeväť centov) na účet advokáta JUDr. Ivana Husára, Vojenská 14, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vo zvyšnej časti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. mája 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ]; [REDAKOVANÉ]; [REDAKOVANÉ]; [REDAKOVANÉ]; [REDAKOVANÉ]; [REDAKOVANÉ]; [REDAKOVANÉ]; [REDAKOVANÉ]; [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (spolu ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu

Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 270/2008 (ďalej len „namietané konanie“).

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že v namietanom konaní vedenom pred okresným súdom sú účastníkmi konania v postavení žalobcov. Napriek uplynutiu viac ako 7 rokov a 6 mesiacov od podania žaloby vo veci nebolo doteraz nariadené ani jedno pojednávanie, napriek podaniu dvoch sťažností predsedovi okresného súdu jedným zo žalobcov a ani napriek vydaniu nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 690/2015 zo 14. januára 2016, ktorým ústavný súd vyslovil existenciu prierahov v namietanom konaní a prikázal okresnému súdu konať v konaní bez zbytočných prierahov.

Sťažovatelia po citácii čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v sťažnosti uviedli:
„... citované ustanovenia sú nečinnosťou a neefektívnosťou konania súdu v súdnom konaní porušované. Súdne konanie od podania žaloby trvá takmer 7 rokov 6 mesiacov a vo veci zatiaľ nebolo vytýčené ani jedno pojednávanie.

Základné právo zakotvené v Ústave SR na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu organizovať si prácu takým spôsobom, aby sa uvedené ústavné právo aj objektívne realizovalo. Prvoradou služobnou povinnosťou sudcu je byť aktívny a vyvíjať činnosť na odstránenie stavu právnej neistoty, vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania.

... Okresný súd Košice I nepostupuje v tomto konaní tak, aby to bolo možné kvalifikovať ako rešpektovanie citovaných ustanovení Ústavy Slovenskej republiky ako aj Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. ...

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota. Pre splnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods.2 ústavy SR nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov sa splní zásadne až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (II. ÚS 26/95).

Judikatúra Ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (II. ÚS 79/97, I. ÚS 70/98).

Pokiaľ ide o prvé kritérium som toho názoru, že predmetná právna vec nie je natoľko vôbec komplikovaná a náročná, aby mohla ospravedlniť prietahy v konaní Okresného súdu Košice I. Navyiac, uvedené kritérium je v nami prejednávanom prípade nepodstatné nakoľko bez ohľadu na zložitost' veci, vec nemohla byť súdom rozhodnutá nakoľko vo veci nebolo vytýčené ani jedno pojednávanie.

Taktiež mám za to, že správanie sťažovateľov v preskúmvanej veci nezapríčinilo spôsobené prietahy v konaní. Je síce objektívnou pravdou, že v priebehu konania nastali viaceré zmeny týkajúce sa účastníkov konania vyvolané najmä úmrtím účastníkov konania, ale uvedené okolnosti sťažovateľa nijako nezapríčinili a k týmto skutočnostiam došlo aj z dôvodu dlhej dĺžky konania.

Zo súdneho spisu je zrejmé, že prietahy v konaní boli spôsobené najmä nečinnosťou, resp. neefektívnosťou konania Okresného súdu. O uvedenej skutočnosti svedčí aj ten fakt, že taký prvotný úkon ako je výzva na zaplatenie súdneho poplatku bol urobený po 4 rokoch od podania žalobného návrhu.“

Žiadané primerané finančné zadosťučinenie sťažovateľa zdôvodnili nepriaznivým vplyvom na ich psychický stav, dlhodobou frustráciou z nečinnosti a neefektívnosti konania súdu, čo v nich vyvolalo pocit straty dôvery, že žijú v právnom a civilizovanom štáte. Zdôraznili, že ak „ani po 7 rokoch a 6 mesiacoch od podania žaloby nebolo vo veci vytýčené ani jedno pojednávanie, tak je dôvodné sa domnievať, že je porušované namietané základné právo občana SR a je hodné primeraného spravodlivého finančného zadosťučinenia za spôsobené útrapy, zavinené Okresným súdom Košice I, ktoré navyše spôsobili právnu neistotu sťažovateľov“.

Poukazom na rozhodovacia prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a rozhodnutie ústavného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 690/2015

považovali sťažovatelia za primerané finančné zadost'učinenie sumu 2 500 € pre každého sťažovateľa.

Nevyčerpanie iných prostriedkov nápravy zdôvodnili sťažovatelia takto:

„... vzhľadom na 7 rokov a 6 mesiacov trvajúce súdne konanie nepovažovali za potrebné podávať sťažnosť na prieťahy v súdnom konaní predsedovi príslušného súdu, pretože s ohľadom na časový úsek doterajšej doby konania nemožno očakávať od jeho využitia efektívny účinok spôsobilý poskytnúť garantovaným právam náležitú ochranu. ...

Naviac sťažovatelia podanie sťažnosti predsedovi súdu nepovažovali za účinný prostriedok nápravy aj z toho dôvodu, že 2 sťažnosti ohľadom prieťahov v tomto konaní bez akéhokoľvek výsledku podal iný žalobca ([REDACTED]) a súčasne konajúci súd nezjednal doteraz nápravu a to napriek nálezu ÚS SR II. ÚS 690/2015.

Súčasne v tejto súvislosti poukazujeme na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Ištván, Ištvánová proti SR, Komanický proti Slovenskej republike alebo Koky a spol / Slovenská republika, z ktorých vyplýva, že EŠLP sa nestotožnil v týchto konaniach s argumentáciou vlády, ktorá s poukazom na rozhodnutie ústavného súdu, ako aj vyjadrenie ústavného súdu k predmetnej sťažnosti namietala, že sťažovatelia nepodali ústavnú sťažnosť v súlade s formálnymi náležitosťami a ustálenou praxou ústavného súdu, vzhľadom na to, že neumožnili predsedovi okresného súdu zjednať nápravu preventívneho charakteru a ihneď podali ústavnú sťažnosť.“

Sťažovatelia žiadali, aby ústavný súd o ich sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 270/2008 bolo porušené základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikáže okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov a prizná každému zo sťažovateľov finančné zadost'učinenie v sume po 2 500 €, ako aj náhradu trov konania.

Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 312/2016-18 z 11. mája 2016 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného

súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľov na ďalšie konanie.

Ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedu okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadril k prijatej sťažnosti.

Predseda okresného súdu podaním pod sp. zn. Spr 67/14 z 9. júna 2016 uviedol stručný priebeh konania, poukázal na vykonanú zmenu účastníkov na strane žalovaných a stotožnil sa s tvrdením sťažovateľov, že dosiaľ sa vo veci neuskutočnilo ani jedno pojednávanie. Zložitosť veci však videl v skutkovom stave. Napriek tomu, že vo veci bol nariadený termín pojednávania na 17. jún 2016, považoval sťažnosť sťažovateľov za dôvodnú. Súhlasil s rozhodnutím bez nariadenia ústneho pojednávania.

Právny zástupca sťažovateľov zaujal stanovisko k vyjadreniu okresného súdu podaním zo 17. júna 2016, v ktorom okrem iného uviedol:

„Okresný súd Košice I sám priznáva a pripúšťa existenciu prietahov v konaní. Z uvedeného dôvodu sa k stanovisku Okresného súdu Košice I podrobnejšie vyjadrovať nebudeme a poznamenávame len, že od podania žaloby uplynulo 7 rokov a 7 mesiacov a prvé pojednávanie sa má uskutočniť 17. 6. 2016. Je síce pravdou, že v priebehu konania nastali viaceré zmeny týkajúce sa účastníkov konania vyvolané najmä úmrtiami, ale uvedené okolnosti sťažovateľa objektívne nijako nezapríčinili. Súčasne podotýkame, že taký prvotný úkon ako je výzva na zaplatenie súdneho poplatku bol účastníkom zo strany súdu zaslaný po 38 mesiacoch od podania žaloby. Z vyššie uvedených dôvodov považujeme sťažnosť sťažovateľov za dôvodnú a naďalej navrhujeme rozhodnúť tak ako je to uvedené v samotnej Ústavnej sťažnosti.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 270/2008.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľov.

Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že po právnej stránke ide o návrh na určenie spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, čo patrí ku štandardnej rozhodovacej činnosti súdov. Čo sa týka skutkovej stránky, ústavný súd konštatuje, že k faktickej zložitosti veci, a tým aj k predĺženiu konania mohol prispieť väčší počet účastníkov na strane navrhovateľov, k čomu došlo v priebehu konania.

Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priesťahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pri hodnotení podľa uvedeného kritéria ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ťarchu sťažovateľov pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v namietanom konaní k zbytočným priesťahom.

Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Ústavný súd konštatuje, že konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 10 C 270/2008, ktoré sa začalo 10. novembra 2008, trvá viac ako 7 rokov a dosiaľ nie je právoplatne skončené, pričom sa vo veci neuskutočnilo ani jedno pojednávanie.

Ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných priet'ahov v konaní po zohľadnení dĺžky účasti jednotlivých s'ťažovateľov. Uznesením č. k. 10 C 270/2008-61 z 21. októbra 2010 pripustil okresný súd do konania ako účastníkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 24. novembra 2010. Uznesením č. k. 10 C 270/2008-68 z 18. februára 2011 právoplatným 8. apríla 2011 pripustil do namietaného konania okresný súd ako účastníkov konania [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. S poukazom na uvedené je tvrdenie s'ťažovateľov, že sú účastníkmi konania od jeho začiatku, zavádzajúce.

Ústavný súd konštatuje, že v doterajšom priebehu napadnutého konania došlo opakovane k obdobiam neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu (od júla 2011, keď okresný súd pripustil zmenu žaloby, do novembra 2012, keď okresný súd nariadil pojednávanie vo veci; od decembra 2012, keď katastrálny úrad oznámil okresnému súdu vyžiadané informácie, až do januára 2014, keď okresný súd rozhodol, že v konaní bude pokračovať so zákonnými dedičmi po zomrelých žalobcoch).

Ako nesústredený, a teda neefektívny hodnotí ústavný súd postup okresného súdu, výsledkom ktorého bolo vydanie uznesenia zo 6. februára 2014, ktorým okresný súd pripustil zmenu účastníkov konania na strane žalovaných a ktoré bolo z dôvodu zmätočnosti

ako nepreskúmateľné uznesením krajského súdu z 13. januára 2015 zrušené, keďže odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu nemalo oporu v spise.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 270/2008 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na skutočnosť, že nálezom ústavného súdu č. k. II. ÚS 690/2015-34 zo 14. januára 2016 bolo prikázané okresnému súdu v konaní konať bez zbytočných priet'ahov a okresný súd tento príkaz plní, nebolo dôvodné vyslovovať príkaz opakovane. Preto ústavný súd s'ťažnosti v tejto časti nevyhovел.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o s'ťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ak sa s'ťažovateľ domáha finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovatelia žiadali o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 2 500 € pre každého z nich, čo odôvodňujú dlhoročnou právnou neistotou a z toho prameniacaou frustráciou.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na okolnosti danej veci zakladajúce namietané porušenie základného práva (dobu priet'ahov okresného súdu v konaní, význam veci pre sťažovateľov) ústavný súd považoval za odôvodnené priznať sťažovateľom finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € pre každého zo sťažovateľov, ktoré je okresný súd povinný zaplatiť im v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. Pri stanovení výšky finančného zadosťučinenia ústavný súd zohľadnil skutočnosť, že sťažovatelia neboli účastníkmi namietaného konania od jeho začiatku, preto prípadný priet'ah do času ich vstupu do konania sa nemohol dotknúť práv, ktorých porušenie namietali. Vo zvyšnej časti finančného zadosťučinenia ústavný súd návrhu sťažovateľov nevyhovel.

Ústavný súd priznal sťažovateľom (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania z dôvodu ich právneho zastúpenia advokátom, ktorý si uplatnil nárok na ich úhradu v celkovej sume 1 221,79 €.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky

č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2016 je 143 € a hodnota režijného paušálu je 8,58 €. Vzhľadom na zastupovanie siedmych sťažovateľov sa základná sadzba zníži o 50 % (§ 13 ods. 2 vyhlášky).

S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľom nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2016 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti ústavnému súdu) v sume 1 121,12 € vrátane režijného paušálu. Keďže právny zástupca predložil ústavnému osvedčenie o tom, že je platiteľom DPH, odmena za poskytnuté právne služby v konaní pred ústavným súdom bola zvýšená o 20 %, čo predstavuje celkovú sumu 1 345,34 €.

Ústavný súd nepriznal úhradu trov za úkon právnej služby (stanovisko k vyjadreniu okresného súdu), pretože toto vyjadrenie neobsahovalo žiadne skutočnosti významné pre rozhodnutie ústavného súdu.

Vzhľadom na to, že právny zástupca sťažovateľov si úhradu trov právneho zastúpenia uplatnil iba v sume 1 221,79 €, ústavný súd, súc viazaný petitom sťažnosti, túto úhradu sťažovateľom priznal len vo výške uplatneného nároku.

Trovy konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2016